A°. 1843. N°. 58.

DONDERDAG DEN 20sten JULIJ.

JE MAINTIENDRAI

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Administrative Policie.

Namens den Procureur Generaal der Kolonie *Suriname*, wordt hiermede ter kennisse van belanghebbenden gebragt, dat, ter zake van noodzakelijke reparatien aan eenige Riolen, de passage van den *Waterkant*, tusschen de *Oranje Straat* en het *Gouvernementsplein*, gedurende eenigen tijd voor Rij- en andere Voertuigen zal zijn afgesloten.

Paramaribo den 18 *Julij* 1843.

De Adjunct Assistent,
J. VAN LIER.

ADVERTISSEMENTEN.

HIJPOTHEEK.

(19987) Den 17den Julij 1843. A. ROELOFSZ, *1e. Hypotheek*, ten behoeve A. A. GEHRELS, en te vestigen op het Huis en Erf, aan de *Grave Straat*, O. W. La. A. No. 10 en N. W. La. A. No. 40.

Paramaribo, den 17 *Julij* 1843.

De Griffier van het Geregtshof te *Suriname*,
A. VAN MEERTEN.

PARAMARIBO, *den* 18 *Julij* 1843.

In opvolging van art. 37 van het Reglement voor het Departement der *Onbeheerde Boedels*, zal gedurende den tijd van *veertien* dagen, ter Secretarie van het Commissariaat van voormeld Departement ter *visie* liggen, de repartitie Rekeningen van de Boedels: JAN van CAPADOCE, THEODORUS DIRK van WINKEL, GOTTLIEB AUGUST STEGLICH en WELCOM van L'ESPERANCE van PREMIERE van JUDA.

De Secretaris,
F. C. COBLIJN.

(18576) Op Woensdag den 26sten en Vrijdag den 28sten dezer, in de namiddagen ten 4 uren, zullen fungerende CURATORS bij het Departement der *Onbeheerde Boedels*, door den Vendumeester S. A. C. FLU, ten Sterfhuize van wijlen den Heer PIETER VAN LEEUWEN, op den hoek van de *Klipsteenen* en *Heeren Straten*, doen verkoopen:

De NALATENSCHAP van wijlen denzelven, bestaande in:

Eenige *MEUBLEN*, vaten *SPEK*, vaten *ZOUTVLEESCH*, *BAKKELJAAUW*, *HARING*, *MAKREELEN*, *TABAK*; vatjes *BOTER*, *ROLPENS*, *REUZEL*, *SAUCIJSJES*, pullen *PATENT-* en *SPERMACETIE OLIE*; kistjes *KAARSEN* en *ZEEP*.— Alsmede diverse andere *WINKELWAREN*.

Paramaribo, den 19 *Julij* 1843.

M. N. ARLAUD,
2de Commies.

(19983) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 21sten Julij 1843, des voormiddags om *half negen* ure, ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden uit gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

Een *zesde* gedeelte in het *HUIS* en *ERF*, gelegen aan de *Saramacca Straat*, La. E. No. 16 N. W. en La. D. No. 555 — 557 O. W.; aankomende D. A. JESSURUN, als Mede-Erfgenaam in den Boedel wijlen de Wed. MOS. H. NAHAR geboren JESSURUN.

De Slaven met namen: *Antje*, *Patientie*, *Sellij*, *Clasina*, *Bossie* en *Frederik*; aankomende MARTHA NAARSTIG.

Paramaribo, den 15 *Julij* 1843.

T. M. SCHOTBORGH.

SURINAAMSCHE MAATSCHAPPIJ VAN Weldadigheid.

De HALFJAARS COLLECTE ten behoeve dezer Maatschappij, op Vrijdag den 21sten dezer maand zullende plaats vinden, zoo wordt het geëerde publiek, hiervan bij deze kennis gegeven, met vriendelijke uitnoodiging, door milde giften bij te dragen, tot ondersteuning van zoo menige lijdenden en tot bevordering van het Schoolonderwijs voor onderscheidene Kinderen, wier ouders buiten staat zijn, de kosten daarvan te bestrijden.

Paramaribo den 17 *Julij* 1843.

Op last van 't Hoofdbestuur,
De Algemeene Secretaris,
H. J. RAATGEVER.

(19975) In den nacht tusschen den 15den en 16den Julij 1843 overleed alhier, tot onze groote droefheid, onze zeer geliefde Echtgenoote en Moeder ELISABETH GOEDE geboren RUHLE, in den ouderdom van ruim 68 jaren, na eene genoegelijke echtverbindtenis van ruim 39 jaren.

Paramaribo, den 18 *Julij* 1843.

J. GOEDE.
M. L. GOEDE.
G. P. GOEDE,
Geb. GOEDE.

Famillie en Vrienden gelieven deze algemeene kennisgeving als bijzondere aantenemen en van rouwbeklag te verschoonen.

(19990) De ondergeteekende voornemens zijnde binnen kort deze Kolonie te verlaten, verzoekt *nogmaals ten laatste*, vriendelijk zijne *DEBITEUREN*, hun verschuldigde vóór *ultimo* dezer maand te voldoen, om de onaangename kosten van vervolging te vermijden.

J. W. KEMPFF Wz

Te Koop:

Een *nieuwe acht-riems TENTBOOT*, lang 45 vt., breed 6 vt. 6 dm. en diep 2 vt. 6 dm., liggende op het Erf van Mejufvrouw M. M. SCHWEIKHART, aan de *Saramacca Straat*, alwaar nadere informatien te bekomen zijn.

(19989)

Mengelwerk.

O, die slechte Tijd!

Zie daar de eeuwigdurende, nimmer ophoudende klagt van den dag. Die arme tijd! wat wordt hem al niet aangewreven, waaraan hij even onschuldig is, als het pas geboren kind. Spoorden wij de bronnen, waaruit die maar al te veel herhaalde phrase ontspringt, eens tot derzelver oorsprong na, hoevele redenen zouden wij niet vinden, welke die klagt regtstreeks op ons zelven toepasselijk maakt, en die nu zoo dikwerf, den nimmer antwoordenden, nimmer tegensprekenden tijd worden te laste gelegd. Zeker is het, dat het klagen, eene genaturaliseerde hebbelijkheid geworden is, en voor sommige menschen even onontbeerlijk schijnt, als de lucht welke zij inademen, of als het voedsel, dat zij tot instandhouding des ligchaams gebruiken.

Wilde *Asmodeus*, dien *Salomon* in zijne clavicula zoo naar verdienste prijst, ook te onzen behoeve de goedheid hebben, om, als waren het strooḥalmen, eens even de daken van de woningen te ligten en ons te doen zien wat daar binnen omgaat, ik geloof, wij zouden menigwerf moeten bekennen: Niet de tijd, maar de menschen hebben schuld.

Die gouden eeuw waarin een tooverstaf, een wonderbril of dergelijken, de plaats van *Asmodeus* vervingen, is voorbij; maar zij heeft toch aan het nageslacht nog een sprankje overgelaten van hare vorige magt en luister, te weten: het gehoor, en een goed oor, voor een sleutelgat geplaatst, kan ons raadselen doen oplossen, waarvoor zelfs *Oedipus* beschaamd zou hebben gestaan. Met zulk een suffisant oor begaafd, willen wij, waarde lezers! die klagers eens van meer dan nabij gadeslaan.

Welaan; het tooneel is een klein kantoortje. Een bejaard man, met een' bril op den neus, en in een' ouden, versleten schanslooper gestoken, zit aan een tafeltje, geld te tellen. De winkel, daaraan grenzende, verraadt niets welvarends, maar is, integendeel, karig gestoffeerd. (Dat is de geest van onzen tijd niet!)

» Elf, twaalf, dertien, ... vrouw, breng me mijn dagelijksch notitieboekje eens!" Daar komt eene ouderwetsche burgervrouw aantrippelen. » Zie hier, manlief! hoe is het van daag in den winkel geweest? Best, *Grietje!* best. Dertien gulden drieënzeventig cents ontvangen; daar is zoo wat, laat een kijken, — drie ik houd er één-zevende halve gulden verdienste op. O, onze zaakjes gaan opperbest." Het boekje wordt gesloten. » Maar, *Jacob!"* zegt de vrouw, » goed dat ik er aan denk;" morgen zijt ge niet thuis, en dan komt de kollekte voor de armen; wat moet ik geven? Een dubbeltje, kind! Een dubbeltje maar? Het gaat ons toch waarlijk zoo kwaad niet; we hebben geene kinderen en het is tegenwoordig zoo bitter koud." (Eere dier meêdoogende vrouwen). » Ja maar, *Grietje!"* is het antwoord, » dat begrijpt ge niet. Het is een slechte tijd. Geven we meer, dan zien de menschen ons voor vol aan en krijgen de Heeren van de belasting dat in den neus, o wee, dan worden we zóó hoog aangeslagen, dat er geen betalen aan is. Dus, één dubbeltje en niets meer.

Genoeg van deze tijpe naar het dagelijksch leven; wij willen verhuizen en eene visite afleggen (altoos onzigtbaar) bij een' gepensioneerden ambtenaar, die met zijn echtgenoot en twee dochters, oogenschijnlijk nog al rooijaal leeft.

Wij treden een smaakvol gemeubeld vertrek binnen. De man des huizes zit met het hoofd op de hand leunende, naast eenen vuurhaard. Mevrouw, zijne echtgenoot, heeft eene plaats aan de andere zijde van de tafel ingenomen. » *Ernestine!*" Zegt de eerste, » het kan waar

lijk zóó niet langer aankomen. Onze uitgaven gaan mijn pensioen te boven en wij leven op eenen te grootschen voet. Gaarne zou ik met kopijëren nog iets willen verdienen; ik heb mij, in stilte, deswege al bij onzen Notaris vervoegd, maar de goede man beleed mij openhartig, dat hij zelf niets te doen had en op den duur geen' schooljongen aan den gang kan houden. Het is een miserabele tijd; de bakker en de vleeschhouwer willen ons niet meer crediteren. Waar moet dat heen?"

» Kom, *Richard!*" antwoordt Mevrouw, » gij zijt niet wel gemutst. Gij hadt gister avond eens moeten hooren, hoe movr. *B.* het nieuwe zijden kleedje van onze *Louise* prees; ja zij verklaarde volmondig, dat niet de vorm, of de snede, maar de heerlijke taille van onze dochter oorzaak is, dat de naaister die het maakte, zoo in trek geraakt is. Och, het zijn jonge lieden zij moeten toch ook wat hebben en daarenboven gij kent het spreekwoord: Een fraai uithangbord lokt koopers. Ligt konden onze kinderen daardoor, ('t is waar, zij kosten véél) nog eens tot een brillant huwelijk geraken, en waarlijk, ik was liever ik weet het niet waar, dan dat wij onze carrière zouden moeten verminderen; wat zouden de menschen wel zeggen? O, ik kan het denkbeeld niet verdragen!".... Mevrouw is zenuwachtig en begint te schreijen. De man zwijgt. Zulke bondige, overtuigende en smeltende redenen, snoeren hem den mond, en de vonk van gevoel voor regt en billijkheid voor noodzakelijkheid en pligt, welke zoo even nog helder in zijn binnenste glom, is reeds verdoofd en uitgegaan. Willen wij den sluijer der toekomst eens even opligten en het lot van dit huisgezin nagaan? Neen: de sluijer blijve onaangeroerd, maar gerustelijk kunnen wij, wanneer wij in den afloop belang stellen, den hoogsten stoel beklimmen en van dat verheven standpunt, met luider stemme profeteren:

De verkwisting blijft voortgaan; de man steekt zich in schulden; klaagt dagelijks over den slechten tijd, (waartoe hij dan ook met elken polsslag meer en meer reden krijgt), en voedt zijne dochters zóódanig op, dat zij worden: » Te groot voor een servet, en te klein voor een tafellaken."

Nu nog een paar bezoeken, in de armoedige wijk. Deze straat regt uit en dan lings omgeslagen. Daar zij wij er.

Bedrieg ik mij of hoor ik werkelijk in dat kleine bouwvallige huisje zingen? Ja waarlijk het is zoo; kom, dat moeten wij toch eens hooren,

Wij leven blij en weltevreên,
Op kosten van het algemeen.
Trala.

Ei, ei, denkt Piet, bijgenaamd de bedelaar, er zóó over? Wacht vriend! daar willen wij haring of kuit van hebben Twee mannen, haveloos gekleed, zitten op eene oude vermolmde bank, waarop aan het andere eind, eene flesch, met een kopje, zonder oor. Een hunner schenkt in — » Avous, *Piet!* daar ga je; drink uit jongen, 't is zonde dat er wat verloren gaat. Hoe is 't geweest van daag?" vraagt de andere. » Slap, verduiveld slap, 't is een slechte tijd; 'k heb maar drie en twintig stuivers en vier centen opgehaald, en daar loopen nog negen Brabanders onder, die ze dan nog in je handen stoppen; je durft er zoo niet naar kijken, maar zegt al, eer je 't heb: Dankje wel jufvrouw! Maar ik heb nu moed, dat het beter zal gaan. Ik heb van een' collega, die zijne zaken quiteert, (je moet weten, de domoor gaat werken) een pakje overgenomen, kijk zoo mooi, dat, me dunkt een bedelaar zou me zelfs een' cent geven Daarbij hooren nu nog, een paar stevige krukken. Daar staan ze in den hoek; ja, bekijk ze maar! Nu morgen dadelijk de stad in, dat zal gaan, Tralala."

O, die onbeschaamde armoede; het walgt ons.

Nu nog een eind weegs verder en daar voor het laatst binnengetreden. Hoe hemelsbreed verschilt hier het tooneel bij het voorgaande: Ginds woeste, dierlijke vreugd; hier treurigheid en rouw. Een man, armoedig maar zindelijk gekleed, zit naast de rustbank, waarop zijne vrouw krank ligt. Vier kinderen omringen schreijende de sponde; zij weenen van droefheid maar ook van honger. De man klaagt over den tijd; hij heeft er overvloedige reden toe. Het laatste brood eens meesters, die hem uit zijne dienst ontsloeg, heeft hij gisteren gegeten. Hij heeft terug op het woord: Aalmoes, en zou liever aan alles gebrek lijden, dan bedelen. Zie, dat is armoede, in den uitgestrekten zin van het woord, maar het is ook armoede, die verdient geholpen te worden. Hoe gelukkig dat wij juist daar zijn binnengetreden; waar de nood zoo hoog geklommen was. Hier willen wij eene ruime gift achterlaten; want, wij zullen dáárdoor een gedeelte van den blaam uitwisschen, welke op den tijd geworpen was, maar die eigentlijk op ons zelven rustte; wij zullen ons, dus doende, kwijten van een' onzer eerste pligten, doch boven alles, streelend moet ons de gedachte zijn, dat ook » die daad aangeschreven zal worden in het boek des levens."

Merkwaardige Slaapwandelaarster.

Zekere Fransche jonge juffer van ongeveer 18 jaren leeftijds en van teedere ligchaamsgesteltenis, had eene ligte verkoudheid gevat, waarop aanvankelijk weinig of geene acht werd geslagen; doch na verloop van nog geene veertien dagen gevoelde zij pijn aan den hals. Men deed haar een bad nemen, en wendde ook eene aderlating aan den voet bij haar aan, waarbij zij in eene flaauwte viel, op welke zachte zenuwtrekkingen volgden De pijn aan den hals verliet haar; doch van dat zelfde oogenblik af overviel haar eene hevige hoofdpijn. Het gebruik van geneesmiddelen wekte bij haar weerzin en walging, en de pijnen hadden merkelijk hare krachten doenafnemen. Na verloop van ééne maand werd zij echter beter, en nu viel zij op zekeren nacht uit de kamer, in welke zij sliep, naar beneden in den tuin ter aarde, zonder te weten hoe dit ongeval haar was toegekomen. De hoogte was van 8 tot 10 voet; te allen gelukke had zij zich weinig bezeerd. Kort daarop bezocht haar geneesheer op zekeren morgen haar vroeger dan naar gewoonte, en vond haar nog te bedde, doch zij was gekleed als voor een bal, en met gebloemte armbanden enz. getooid. Zij zelve was geheel verbaasd te zien met welke sieraden zij was opgeschikt, en kon zich volstrekt niet herinneren, hoe zij dezelve had aangetrokken. Gedurende ettelijke dagen beklaagde zij zich, dat gedurende den slaap zonderlinge dingen met haar plaats grepen: nu eens werden haar lakens en dekens van het lijf getrokken, op een andermaal ontwaakte zij met eene flesch in de hand.— Men gaf zich alle moeite om hare bekommering te verbannen, en bewaakte haar zonder dat zij er iets van wist. De geneesheer nam zelf deze taak op zich. Naauwelijks was zij opgestaan, of zij maakte eene beweging om zich in het bed op te rigten. Men wekte haar zeer voorzigtig; maar alsdan scheen zij uiterst misnoegd te zijn, en weende zij eene lange wijl alvorens weder in te slapen. Twee uren later stapte zij zeer zacht het bed uit, en de geneesheer ging met kaarslicht haar voor uit, waar zij hare schreden rigtte. Zij ging op eenen schoorsteen aan, nam een glas weg, hetwelk men op denzelven had laten staan, en begaf zich toen, dwars de kamer over, weder van daar weg Hierop week zij ter zijde om eene deur voorbij te gaan, die half open stond, en opende zeer behendig eene andere deur, die gesloten was; eene derde deur ging zij voorbij, die even als de eerste, haar in den weg stond, en nu vervolgde zij haren tred naar de keuken. Op den ganschen weg ging zij zonder dralen voort, en had daarbij hare oogleden half geopend Hare oogen stonden bewegingloos en zij staarde strak voor zich henen, zonder naar het licht te zien. Haar pols, welken men zorgvuldig waarnam, sloeg regelmatig, doch eenigzins versneld; en hare ademhaling joeg hevig als van iemand, die door eenen dr wordt ontrust. Zij geleek eenen autom van welken men waant bijna de beweg der inwendige mechaniek te hooren. de keuken draaide zij de kraan der p open, vulde het glas, hetwelk zij bij z had, met water, en dronk hetzelve led zette het glas op eene tafel neder, en ke de zich om, ten einde weder terug te k ren. Hare moeder, die ditmaal tegenw dig was, achtte het doelmatiger haar te stooten en maakte haar plotseling w ker. Zij verschrikte en weende toen e geruime poos. Daarna liet men, op e dringenden raad des geneesheers, h niet meer uit het bed opstaan, wann zij daartoe eene poging deed, maar wek haar zachtkens door haar met een veer over de lippen te strijken. Men behand de haar zeer vriendelijk en trachtte har geest te verstrooijen. Hare spijze was lig des avonds at zij niets, en na drie wek was zij van het slaapwandelen bevrij waarbij het merkwaardigste was, dat zij het voorttreden zag en echter niet opmer te, dat zij eenen geleider had.

De Koffijhuizen te Venetie.

Toen ik onlangs te Venetië mijn verbl nam, wilde ik mij met een' mijner vrie den naar den schouwburg begeven. Da echter de schouwburg eerst om negen u begint, en het eerst half zeven was, beg ven wij ons in een van de voorname koffij huizen der stad. Uit eenen hoek van he koffijhuis *Fenice*, doorgaans om dezzel schoone eigenaresse della Laura genaamd was ik een stil aanschouwer van hetgee hier omging. De fatsoenlijke heeren en da mes zaten in vrolijke kringen rondom mij en gebruikten de eene of andere verver sching, waaronder verscheidene hier wei nig of niet bekend zijn. Alle koffijhuize zijn gelijkvloers, en hebben groote glaze deuren en lage vensters, zoodat men va buiten het geheele gezelschap kan over zien. Meestal hebben dezelve twee ingan gen, waardoor gedurig een handel- en neringdrijvend publiek uit- en ingaat. Het is ongeloofelijk, wat hier te koop aangeboden wordt. Ik telde hier in den tijd van een klein uur, de volgende personen: vier mannen, die (ofschoon in het koffijhuis zelf het fijnste gebak te bekomen zij) hunne koeken aanprezen; twee knapen met kastanjes en allerlei soort van vruchten; twee aardige welgekleede meisjes, met draagbanden, reukwateren enz; drie almanak-uitventers; een man, die twee snippen te koop had; eene bloemenverkoopster, twee marsdragers, een man, die twee zijden zakdoeken (waarschijnlijk had hij die gestolen) aanbood; vier troepen muzijkanten waarvan er een uit vijf personen bestond, en eenige bedelaars.

Onder de muzijkanten waren eenige goede mandoline- en citerspeelsters, vooral was er onder haar menige bevallige zangeres. Sommige derzelve hebben eenigen naam gemaakt, zoodat er bij hare komst stilte geboden, en doorgaans na de bravour-aria da capo geroepen wordt. De wandelende virtuoos verzuimt dan ook niet da capo met het bord rond te gaan, om het dubbel eerloon te genieten, en nog daarenboven loftuitingen in te zamelen. Het verblijf in een koffijhuis zal u na dit alles al zeer kostbaar voorkomen; dit is echter het geval niet, daar de kunstenaars met eene koperen munt, ter waarde van een' halven stuiver, tevreden zijn, en door de menigte daarbij overvloedig hunne rekening vinden, uithoofde zij alle avonden de voornaamste koffijhuizen bezoeken. Zij beginnen met het St. Marcusplein, en begeven zich van daar naar de meer afgelegene wijken der stad. Zelden wordt hun, dewijl zij met zoo weinig tevreden zijn, eene gift geweigerd. Zoo gaat het hier tot des morgens vijf ure toe, wanneer de blonde maar reeds bejaarde Laura haar huis voor eenige uren sluit.

Te Paramaribo, bij J. J. ENGELBRECHT.